

XVII. Urheilulautakunta

Urheilulautakunnan kertomus v:ltä 1941 oli seuraava:

Urheilulautakuntaan kuuluivat v. 1941 puheenjohtajana lääketieteellisensiaatti U. E. Tötterman, varapuheenjohtajana kamreeri T. H. Vilppula sekä jäseninä puuseppä H. E. Kangas, toimittaja E. A. Mannerla ja varatuomari B. Planting. Kamreeri Vilppulan kuoltua kesälomansa aikana ja puuseppä Kankaan kaaduttua sodassa, kaupunginvaltuusto valitsi loka-kuun 1 p:nä heidän tilalleen jaostosihteeri V. Koivulan ja tarkastaja U. Siivosen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kiinteistöjohtaja E. von Frenckell ja sihteerinä kansanpuistojen isännöitsijä K. K. Soinio.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa ja sen kokouksissa laadittujen pöytäkirjojen pykälälukumäärä oli 36.

Talviurheilukausi. Talvisodan raskaista seurauksista huolimatta urheiluelämä alkoi Helsingissäkin vähitellen elpyä. Siten m.m. jo ajoissa ryhdyttiin sangen voimaperäisiin valmistelutöihin talvikautta 1941 varten. Talvi 1941 muodostuikin kansanurheilun kannalta ehkä vilkkaimmaksi mitä Helsingissä koskaan on ollut. Luistelualueet käsittivät yhteensä 87,525 m². Kunnalla oli 13 omaa luistinrataa, joista soutustadionin edustan jäärata oli uusi. Pallokentän rataa ei kunnostettu, mutta sen sijaan rakennettiin rata stadionille, josta tuli erinomainen kilpailupaikka eristettyine pikaluisteluratoineen. Hyppymäkiä oli 5. Talven kuluessa monet hiihtoseurat ryhtyivät elvyttämään hiihtoharrastusta sekä käytännössä että propagandan muodossa ja Helsingin ympäristöön viitoitettiin useita latuja. Ruskeasuolle suunniteltiin valaistua hiihtoreittiä. Aloite virallisesti merkittyjen hiihtolaturien viitoittamisesta jäi täysin keskeneräiseksi sodan puhkeamisen takia.

Luistinseurojen avustamiseksi talousarviossa merkityn 100,000 mk:n määrärahan turvin jaettiin kansa- ja oppikouluihin alennuskortteja, jotka oikeuttivat 12 mk:n alennukseen luistinratamerkkejä ostettaessa. Sillä hyvitettiin myöskin koulujen maksuton luokkaluistelu urheiluseurojen omistamalla radoilla. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin näitä etuja käytettiin hyväksi:

	Jaettu alennuskortteja			Luistinradoilla käyneitä	
	kansakou- lulaisille	oppikoulu- laisille	yhteensä	luokkia	oppilaita
Johanneksen kirkon ken- tän rata	45	56	101	317	7,779
Kaisaniemen suuri rata	29	48	77	902	24,808
Kallion rata	191	56	247	1,529	45,147
Hesperian rata	7	12	19	125	3,251
Stadionin rata	15	22	37	—	—
Väinämöisenkadun rata	22	63	85	696	16,883
Yhteensä	309	257	566	3,569	97,868

Ottamalla huomioon alennuskorttien lukumäärä ja luokkaluistelut sekä luistinratojen suuruus ja niiden hoito sekä ratoja ylläpitävien seurojen taloudellinen asema, jaettiin määräraha eri seurojen kesken seuraavasti: Helsingfors skridskoklubb 14,369 mk, Helsingin luistelijat 22,824 mk, Kallion luistinrataa ylläpitävät seurat 31,772 mk, Suomen jääkiekkoliitto, Hesperian rata, 10,340 mk, Stadion 4,444 mk ja Idrottsföreningen Kamraterna 16,251 mk.

Kesäurheilukausi alkoi myöskin hyvin toivein ja käyttöön otettiin osaksi uusiakin harjoituspaikkoja, mutta puhjennut sota vaikutti ehkäisevästi kaikkeen urheilutoimintaan. Uimalaitokset vuokrattiin samoille yhdistyksille kuin edellisinäkin vuosina. Laitosten käyttö oli kuitenkin entistä rajoitetumpaa ja varsinkin uimakoulujen toiminta oli vähäistä. Kaupunkiin jääneitä lapsia eivät heidän vanhempansa jokapäiväisten ilmahälytysten takia mielellään lähettäneet varsinkaan saarissa, Mustikkamaalla ja Uunisaarella, oleviin uimakouluihin. Niinpä Helsingin työväen uimarit eivät täten häiriytyneen uimakoulutuksen johdosta voineet järjestää tavanmukaista uimakandidaatti- ja maisteritutkinnon suorittaneiden viikkijuhlaa, vaan saivat tyytyä eräänlaiseen uimakoululaisten jatko-opetukseen. Oppilaita oli 187. Uunisaaren uimakoulu, jota ylläpiti Helsingfors simsällskap, avattiin vasta heinäkuun 15 p:nä. Täälläkään ei pidetty varsinaisia uimavihkiäisiä, mutta eräät henkilöt suorittivat kuitenkin uimamaisteri- ja -kandidaattikurssin. Helsingin uimarit pitivät uimavihkiäiset. Oppilaita oli 87.

Mainitut uimaseurat antoivat seuraavat tilastotiedot hallussaan olleiden uimalaitosten käytöstä:

Uimalaitos	Kävijöitä suunnilleen			Uimakoulun oppilaita			
	Maksavia	Maksutta käyneitä	Yhteensä	Kaikkiaan	Uimakandidaatti- ja maisteritutkinnon suorittaneita		
					Mp.	Np.	Yhteensä
Humallahden	23,736	5,796	29,532	87	10	30	40
Mustikkamaan	10,000	8,000	18,000	187	—	—	—
Uunisaaren	9,498	2,791	12,289	21	6	9	15
Yhteensä	43,234	16,587	59,821	295	16	39	55

Talousarvioon merkitystä 52,000 mk:n suuruisesta uimaseurojen avustumäärärahasta jaettiin 40,000 mk tasan edellä mainitun kolmen uimaseuran kesken. Jäljellä olevasta määrärahasta käytettiin n. 1,000 mk kuljetuskustannusten korvaukseksi uimakoululaisten kuljettamisesta höyrylaivalla Mustikkamaalle.

Uudisrakennukset y.m. Urheilulautakunnan esityksestä pukusuojien laajentamiseksi Kallion, Käpylän raviradan ja Käpylän vanhan urheilukentän alueilla, kaupunginhallitus merkitsi 136,000 mk pukusuojien rakentamista varten lasten eli pienoisluistinaradoille. Samoin lautakunta laati esityksen Pallokentän uudeen pukusuojarakennuksen käytöstä. Lautakunnan esitys, että Vallilan uuteen kansakoulurakennukseen sijoitettaisiin tarvittavat tilat paini- ja nyrkkeilyharjoituksia varten, ei saanut kannatusta, mutta sen sijaan kaupungin hallitus päätti tammikuun 30 p:nä pitämässään kokouksessa kehoittaa rakennustoimistoa vastedes kouluta-

loja tai muita mahdollisesti kysymykseen tulevia rakennusyrytyksiä suunniteltaessa jo niiden alkuasteella neuvottelemaan urheilulautakunnan kanssa ja tällöin mahdollisuuksien mukaan luonnospiirustuksien laatimisesta saakka ottamaan huomioon urheilulautakunnan esitykset vapaan liikuntakasvatuksen tarpeiden tyydyttämiseksi. Lautakunta piti myös suotavana, että kaikki huomattavimmat kunnalliset urheilulaitokset, samoin kuin Eläintarhan urheilukentän pohjoispuolella oleva harjoitusalue, olisi eristettävä aidalla. Velodromin ja Käpylän raviradan aidan rakentamiseen olisi lautakunnan mielestä pitänyt ryhtyä jo keväällä 1941.

Myönnetyt avustukset. Vuoden talousarvioon merkityt määrärahat, 100,000 mk, voimisteluseurain työn tukemiseksi ja 60,000 mk lasten ja varhaisnuorison voimistelu- ja leikkityön edistämiseksi, jaettiin seuraavien järjestöjen kesken:

	Voimistelu- seurain työn tuke- miseksi, mk	Lasten ja varhaisnuo- rison voi- mistelu- ja leikkityön edistämi- seksi, mk	Yhteensä, mk
Helsingin naisvoimistelijat	4,900	2,300	7,200
Helsingin kisatoverit.....	3,700	3,300	7,000
Helsingin Tarmo	3,800	3,000	6,800
Idrottsföreningen Kamraterna	4,200	2,400	6,600
Helsingin työväen naisvoimistelijat ...	6,600	—	6,600
Työväen voimistelijat	5,000	1,400	6,400
Idrottsklubben 32	3,800	2,400	6,200
Kronohagens idrottsförening	3,800	2,400	6,200
Voimistelu- ja urheiluseura Kullervo ...	3,000	2,900	5,900
Helsingin Ponnistus	3,500	2,000	5,500
Voimistelu- ja urheiluseura Kotkat	2,700	2,300	5,000
Gymnastikföreningen i Helsingfors	4,800	—	4,800
Helsingfors gymnastikklubb	4,800	—	4,800
Raittiusyhdistys Koiton voimistelu- ja urheiluseura Visa	2,800	2,000	4,800
Helsingin Kisaveikot	2,200	2,200	4,400
Helsingin Toverit	1,900	2,400	4,300
Helsingin voimistelijat	2,800	1,200	4,000
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän kunto.....	2,200	1,400	3,600
Suomalainen naisvoimisteluseura	2,500	1,000	3,500
Helsingfors svenska scoutdistrikt	—	3,200	3,200
Helsingin voimailijat.....	1,800	1,400	3,200
Toukolan voimistelu- ja urheiluseura Teräs	2,000	1,100	3,100
Helsingin painimiehet	1,800	1,100	2,900
Helsingin nyrkkeilyseura	1,100	1,000	2,100
Töölön voimistelu- ja urheiluseura Vesa	1,000	950	1,950
Naisvoimisteluseura Säkenet	1,800	—	1,800
Helsingin jalkapalloklubi	800	800	1,600
Helsingin työväen hiihtäjät	—	1,600	1,600
Helsingin työväen luistelijat	950	650	1,600
Helsingin työväen nyrkkeilijät	1,000	600	1,600

	Voimistelu- seurain työn tuke- miseksi, mk	Lasten ja varhaisnuo- rison voi- mistelu- ja leikkityön edistämise- ksi, mk	Yhteensä, mk
Kenttärheilijät	900	700	1,600
Helsingin atleettiklubi	1,500	—	1,500
Helsingfors skolidrottsdistrikt	—	1,500	1,500
Helsingin palloseura	700	800	1,500
Kallion naisvoimistelijat	1,500	—	1,500
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän urheiluveikot	700	800	1,500
Idrottsföreningen Union	900	500	1,400
Helsingin hiihtäjät	—	1,300	1,300
Jukolan pojat.....	800	500	1,300
Naisvoimisteluseura Karjalaiset	1,300	—	1,300
Töölön naisvoimistelijat	1,300	—	1,300
Viipurin naisvoimistelijat.....	1,300	—	1,300
Viipurin Reipas, naisosasto	—	—	—
Idrottsklubben Örnén	1,200	—	1,200
Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys	600	500	1,100
Käpylän naisvoimistelijat	1,000	—	1,000
Lek- och idrottsutskottet av Svenskt förbund för fysisk fostran för Fin- lands kvinnor	—	1,000	1,000
Voimistelu- ja urheiluseura Arsenal	500	500	1,000
Helsingin naisurheilijat	600	300	900
Helsingin Vauhtiveikot	900	—	900
Suomenlinnan urheilijat	500	400	900
Voimistelu- ja urheiluseura Kalervo	850	—	850
Helsingin pallonlyöjät	—	800	800
Helsingin työväen mailapojat	—	800	800
Helsingin oppikoulujen urheiluliitto	—	600	600
Helsingin pallotoverit	600	—	600
Svenska kristliga föreningen av unga män	—	600	600
Voimistelu- ja urheiluseura Katajaiset .	600	—	600
Helsingin Jousi	500	—	500
Katajanokan haukat.....	—	500	500
Kilven urheilijat	—	400	400
Eiran kisaveikot	—	300	300
Idrottsföreningen Odd	—	200	200
Yhteensä	100,000	60,000	160,000